

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdag.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

Abonnement

45 fr. per jaar.
Een blad afzonderlijk 1 25 centimen.
De abonnementen zijn vooral betaalbaar.
Aankondigingen 1 25 centimen per drukregel.
Reclame, sonnissen en andere artikelen voorraad of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

DER PROVINCIE LIMBURG

TONGEREN, DEN 16 JANUARI

Onze spaarzame ministers.

Wij hebben gezegd dat het budget van openbaar geuzenonderwijs met 1 miljoen 190 duizend 884 fr. vermeerderd is. Dit budget voor 1882 beliep tot 20 miljoen 407 duizend 113 frank. Voor 1883 beliep datzelfde budget tot 21 miljoen 597 duizend 997 fr.

Zie hier thans de opvolgende verhoogingen welke het onderwijsbudget sedert de aankomst van het geuzenministerie heeft ondergaan.

In 1879 beliep het tot fr.	14,254,599
» 1880 » » »	16,541,122
» 1881 » » »	18,501,872
» 1882 » » »	20,407,113
» 1883 » » »	21,597,995

Bijgevoegde kost het officieel onderwijs aan de belangsschuldigen zeven miljoen drie honderd drie en veertig duizend drie honderd acht en negentig frank meer dan in 1879.

Men neme daarbij in aanmerking dat, tot in 1879, onder de vorige wet, met ruim een derde minder kosten, al de schoolkinderen van het land in de officieele scholen onderwezen werden.

Nu onderwijzen de schoolmeesters van den heer Van Humbecq nauwelijks het derde gedeelte der schoolgaande kinderen; de andere twee derden ontvangen het onderwijs in de katholieke scholen.

Daarom moet het land ruim zeven miljoen 's jaars meer opbrengen, daarvoor moeten de gemeenten zich minneren door het bouwen van nuttelooze schoolpleinen, daarvoor moeten de bureaus van weldadigheid aan de geuzenmeesters het schoolgeld betalen van kinderen die niet naar de school gaan.

Zoo zuigt men het land uit, terwijl men landbouw, handel en nijverheid laat ten gronde gaan en tot overmaat van onbeschaamtheid: dat heet men sparen!

Veroordeeld door de Canonique.

De Chronique een der bestigste geuzenbladen van Brussel, veroordeelt als volgt de schoolverkwistingen van het gouvernement:

Hetschijnt zeker dat er in verschillende streken van het land gemeenten zijn, alwaar het gouvernement eene tweede school heeft doen bouwen, terwijl de eerste nog niet half vol leerlingen was, en dat het voor die tweede scholen een onderwijzend personeel heeft benoemd, dat volkomen werkloos is gebleven, bij gebrek aan leerlingen.

Men moet bekennen dat zulks volkomen nuttelooze uitgaven zijn, ten minste voor het oogblik en dat men die niet kan goedkeuren, hoe gunstig men ook zij aan het staatsonderwijs.

De katholieke drukpers heeft honderde keeren hetzelfde gezegd en met cijfers bewezen. Indien het ministerie naar die taal der gezonde rede had geluisterd, het zou aan de belangsschuldigen groote en nuttelooze lasten gespaard, voor zichzelven de schande vermeden hebben van eene eelddige mislukking.

Gisteren was het de liberale Senator Crocq die de overdrave prachi der schoolkalkelen beknihbde; vandaag is het een liberaal blad dat het bouwen van nuttelooze scholen en de benoeming van werkloze onderwijzers afkeurt.

Zal 't eindelijk helpen?

Verkwisting.

De Nouvelles du Jour, een liberaal dagblad van Brussel, handelt over het te kort in de staatkas en vraagt of men geene besparingen zou kunnen doen op zekere posten, waar nu met volle grend geld verwist wordt. Het blad haalt het volgende voorbeeld aan:

Een portret van den Koning, door een onzer schilders vervaardigd, is bij middel der chromolithographie hervoortgebracht. Een enkel ministerie heeft er vijf-duizend exemplaren van genomen en de andere ministerien insgelyken een zeker getal. Die portretten kosten 15 frank per exemplaar, zoodat een enkel ministerie er 75,000 fr. voor betaald heeft.

Men denke niet dat dit gedaan is om een onzer verheidsgesichten te doen bevoorcelligen. Deze chromolithographie zijn uitgegeven door een van de buitenland en het is daar dat men ze mocht heeft. Er zijn Belgische huizen die er meer aan de helft van den prijs zouden geleverd hebben dan die het gouvernement heeft betaald. Men da, zegt het liberaal blad, maar een voorbeeld onder doizend.

Belastingen.

De nieuwe belastingen welke de diepbeproefteding boven het hoofd hangen geven aan de Gazette van Brussel en aan de Gentische bladen gelegenheid om te schimpen.

Men zou men de paters en nonnen, die belasten. Zij hebben uitgerekend dat de kloosterlingen 30 fr. per hoofd betaald betalen, dit een half miljoen per jaar zou opbrengen.

Een half miljoen! nauwelijks genoeg om er een enkele Van Humbecqse normaalschool mee te bouwen. 't Zou veel helpen!

Het is niet een half miljoen maar 28 miljoen nieuwe belastingen welke het gouvernement noodig heeft om uit de krot te geraken.

En de geuzenbladen vinden het nog niet noodig daar eens ernstig over te spreken!

Petitien.

Onder de petitien onlangs naar de Kamer gezonden zijn er niet minder dan zeventig die het behoud vragen van onderpastors en kapellanen welke de heer Bara voornemens is afteschaffen. Er is niet ééne die den maatregel van den heer Bara ondersteunt.

Van die petitien zou een rechtvaardig gouvernement rekening moeten houden want de heer Fader, procureur-generaal bij het hof van cassatie, heeft het nog onlangs gezegd:

Het recht van petitie is het heiligste recht van den Belgischen burger!

M. Kerkhofs, pastoor te Sintdael, is pastoor benoemd te Kleine-Spauwen, en wordt te Sintdael vervangen door M. Teney, kapelaan te Flémalle.

M. Demal, kapelaan te Hasselt is pastoor benoemd te Veldwezelt, in 't vervanging van M. Loven.

M. Gelouedemans, kapelaan te Bree, is kapelaan benoemd te Borgloon.

M. Collette, kapelaan der parochie St-Phoelien te Luik, is pastoor benoemd te Voroux bij Liers.

Het lijk dat te Dilsen in 'de Maas is gevonden is eindelijk herkend geworden.

Het slachtoffer is de genaemde Pieter Weber, oud 37 jaren, orgeldraaier, hebbende sedert eenigen tijd in Tongeren (H. Sacramentsstraat) gewoond.

Het gerecht van deze stad heeft zich vandaag ter plaats begeven om de identiteit vast te stellen.

BINNENLAND

— De Misdaad van St-Jans-Volenbeek. — Zoals wij gezegd hebben, is Lafonté in vrijheid gesteld. Hij heeft bewezen, dat hij zich den dag der misdaad niet bevond waar deze gepleegd is. Tot 4 ure had hij dienst in de kerk en na dien tijd is hij met vrienden in de herberg met de kaart gaan spelen: hij is er gebleven van 4 1/2 tot 7 1/2 ure.

Gisteren is er zooveel als eene betooging geweest tegen de twee meisjes, die Maria Walscheart vergezeld hebben en gestadig lieven over het uiterlijke van den dader bij zooverre dat, als deze moest aangehouden worden, de getuigenis deze meisjes van geene waarde meer zoude zijn.

Ook de handelwijze van het gerecht wordt hevig beknihbde. Men zegt terecht, dat het gevaarlijk is zoo spoedig gerecht te geven aan de verklaring van kinderen die reeds zoo dikwijls van stelsel veranderd zijn. Men verzekere zich door andere middelen, dan door die groote ontlooiing van het parket of er eenige grond tot verdenking is.

Latere tijdingen. — Weeral een aanslag op de zeden, gepleegd op eenige stappen dor plaats waar de kleine Marie Walscheart vermoord is. Gister morgen, om 6 uren 20 minuten, is eene meisje van 10 jaar oud, genaemd Emerence L., dicht bij de Vier Windenstraat, door eenen kerel bij de keel gegrepen en op den grond geworpen. Gelukkig hebben de nadering van twee personen en de kreten van het slachtoffer den deugniet op de vlucht gejaagd.

P. S. — De Gazette deelt mede dat de politie nu op het spoor is van den oprechten dader der moord. De heer Rosseel is met het onderzoek gelast.

Eene bijzonderheid, die wij aan de Independance ontleenen:

« Eene ontelbare volksmassa bevond zich voor het commissariaat van politie, terwijl Lafonté zich erin bevond, samen met de vrienden, met wie hij den avond doorgebracht had. Men wist reeds dat hij onoprichtig was en toch waren sommigen hem nog vijandig.

Die vijandigheid hield echter op, toen de politiecommissaris aan Lafonté, bij zijn heengaan, gulhartig de hand drukte. Er bleef slechts medelijden over, voor het slachtoffer eener gerechtswaag.

BUITENLAND

Frankrijk.

DIEPSTAL VAN 160,000 FRANK.

Dezer dagen werd een kast 150,000 fr. in bankbiljetten van 50 en 100 fr. bevatende, uit Turry gevonden. De zak werd den 29 September, in de Ooststatie te Parijs, door eene bediende gestolen.

Een jonge vrouw met welke de bediende betrekkingen onderhield, ging met een groot deel der som op de vlucht. Zij werd op de Duitse grens aangehouden en in bezit gevonden van 124,300 fr., welke zij in haar korset verborgen had.

De overige 5500 werden gehouden door den ontrooven bediende, die op de vlucht is.

Duitschland.

MOEDER EN KIND.

Aan het Mannheimer Tageblatt wordt het volgende bericht, dat het blad terecht het hartverschurende schouwspel noemt, dat de watersnoed heeft opgeleverd.

In de nabijheid van Oppau dreef eene wieg aan wal, waarin zich een levend kind bevond, en waaraan nog vastgeklemd hing het lijk der moeder die van baren heveling ook in den dood niet kon scheiden.

Oostenrijk.

OVERSTROOMING IN HONGARIE.

Wij hebben reeds in korte woorden de verschrikkelijke ramp gemeld, die dinsdag nacht de Hongaarsche stad Raab getroffen heeft.

De twee waterlopen, aan welke samenvloeiing de stad Raab ligt, de Rabutzende Weisellburger-Donau, waren wel sterk gewassen, doch zij waren toegevrozen, zoodat de inwoners voor geene overstroming vreesden.

Geene bijzondere wachtposten waren aan den dijk der rivier uitgezet: men verkeerde in volgsagen zorgeloosheid en ook de wachter op den toren der kathedraal had zich in een welbeschut hoekje teruggetrokken, toen omtrent 2 ure na middernacht, een zondring en geheimzinnig gedruisch hem deed opspringen. Een vermoeden van 't gevaar deed hem den dik in de richting der rivier werpen en wat hij daar zag deed hem, half verlamd van schrik, naar het klokketouw grijpen om allen op te wekken.

Dof en somber deed zich het gedreun over de stad hooren, van alle zijden beantwoord door de klokken op de verder gelegen torens en de wakers in de straten, die 't signaal hoorden, zijns de bewoners opwekten om zich in veiligheid te begeven.

Bruisend laande zich het water eenenweg door de straten. Het ijs had niet lang weerstand geboden en de heiden rivieren stortten zich uit over den omtrek. Half gekleed vluchten de inwoners naar de hooger gelegen deelen der stad.

Honderden menschen uit de omliggende dorpen en buitenwijken der stad, waren hen daar reeds voor geweest. 't Was inmiddels drie uren geworden: er brandte geen licht meer in de straten daar de gasfabriek buiten de stad gelegen het eerst overstromd was. In 't gedrang wist niemand wie zijner bloedverwanten of gekenden gered was. Wie niet op eigen behoud was bedacht, werd door anderen overgelopen; allen zochten hunne toevlucht in den stevig gebouwen schouwburg.

Enskaps deed zich van de onderste rangen de kreet hooren, dat het water ook den schouwburg bereikt had. Eene panice ontstond, het gedrang naar boven op 't gebouw, maar de ruimte was onvoldoende om allen te bergen.

Ondertusschen begon het water ook in den schouwburg te stijgen en wel met zooveel kracht, dat weldra de ruimte tot de eerste galerij gevuld was. Menigene kernde om hulp maar moest aan zijn lot worden overgelaten: er was aan geene redding te denken en boven het gekerm deden zich de kreten van angst en ontsteltenis hooren van degenen die boven op het dak geklommen waren en bij het eerste aanbrenken van den dag, geheele buitenwijken der stad zagen instorten.

Toen de zon aan de hemel verschree, verlichtte zij slechts eene uitgestrekte zee. Zoover het oog kon zien, bespeurde men niets dan water. Slechts hier en daar stak de dijk nog zijnen rug boven het water; op vele plaatsen had hij aan de overstroming geen weerstand meer geboden.

Uren zal men bij duizenden ophoopt bijeen, bevande van angst en koude: hier en daar zag men de lijken rondrijven, die blijkbaar uit de graven van 't nabijgelegen kerkhof waren gespoeld. De aanblik was verschrikkelijk, te meer daar men wist, dat nog honderde lijken in de overstromde straten moesten liggen.

Raab was — zoodals men weet — het middelpunt van den graanhandel van Hongarie. De stad bezat een prachtige kathedraal, benevens zeven andere katholieke kerken, een protestantsche en een Grieksche kerk, een koninklijke akademie met eene bibliotheek, een bisschoppelijk seminarie, eene archi-gymnasium, eene kazerne, verschillende tabakfabrieken enz. Zij telde ruim 30,000 inwoners.

Voor zoover men lot beden weet, zijn de voorstad en het Raabestad met de dorpen Patahaza en Refala geheel weggespoeld.

Te Wenen heeft onlangs weer eene dame zich eene bloedvergiftiging op den hals gehaald door schadelijk blanketstel, dat zooda later bij onderzoek bleek, loodwit bevatte. Zij viel op straat plotseling bewusteloos neer, en het duurde 30

minuten voor men haar wederbijgebracht had. Zij is nog ernstig ziek, maar zal, met behulp van de noblige geneesmiddelen, waarschijnlijk spoedig herstellen.

Amerika.

BRAND TE MILWAUKEE.

Volgens tijdingen uit New-York, zijn er meer dan 100 personen door den brand te Milwaukee omgekomen, terwijl het aantal slachtoffers die nog onder de rookende puinhoopen bedolven liggen, op minstens 50 geschat wordt. Van de 60 dienstcividen hebben 45 den dood in de vlammen gevonden. Men vermoedt dat er brandstichting heeft plaats gehad, omdat er reeds vroeger pogingen daartoe waren aangewend.

Een andere depeche luidt: De brand van het New Hall Housete Milwaukee, welken wij reeds in het lang verhaalden, heeft nog meer slachtoffers gemaakt dan men eerst dacht.

Vrijdag morgen telde men reeds 92 dooden en men veronderstelt dat er zich nog een vijftigtal lijken onder de puinhoopen bevinden, zoodat men rekent dat het aantal dooden 152 zal bedragen. Men zal hierover slechts morgen juist ingelicht zijn, daar de pinen nog zoo weinig zijn afgekoeld, dat men de opzoekingen tijdelijk heeft moeten staken. Men mag in elk geval van nu af verzekeren dat de brand van Milwaukee de grootste ramp van dien aard is, sedert dien van den Weener King-theater.

Wat de verslagenheid nog vergroet, is het algemeen gevoelen dat de ramp aan kwaadwilligheid moet toegeschreven worden. De dader echter blijft tot nu toe onbekend. Wat er ook van zij, de ramp zou waarschijnlijk niet zoo groot geweest zijn, was het gebouw zoo slecht niet verdeeld geweest.

Men had de eigenaars hieromtrent meer dan eens opmerkaam gemaakt en vele reizigers namen om die reden elders hunne intrek. Met het oog op de mogelijkheid eener brandramp, had de eigenaar overal reddingsladders doen plaatsen, welke ongelukkig woensdag niet konden gebruikt worden. De bewoners van het hotel, uit hunnen slaap gewekt, ofwel dachten niet aan dit reddingsmiddel, ofwel keuden er het bestaan niet van.

Politiek overzicht

Het Engelsche gouvernement heeft aan den minister van buitenlandse zaken van Turkije het plan van herinrichting van Egypte medegedeeld. De andere mogeligheden hebben er nog geene kennis van ontvangen en zullen die maar krijgen na dat Turkije zijne aanmerkingen zal gemaakt hebben.

Door een zondring samentreffen schijnt lord Dufferin, de Engelsche gezant bij den Oudenkoning, onvoldaan over de voorstellen van zijn gouvernement en zou zijn ontslag gegeven hebben. Dit wordt echter niet bevestigd.

Eit Ierland komen weder treurige berichten. Zaterdag zijn te Dublin menigvuldige aanhoudingen gedaan in verschillende wijken der stad: een gemeenteraadslid, M. Caray, bevindt zich onder de aangehouden. Bij velen dezer zijn wapenen ontdekt.

Zeventien personen worden beschuldigd van een komplot gesmeerd te hebben, met het doel verscheidene officieren van politie en openbare ambtenaars te vermoorden. Zij zijn zaterdag reeds voor den rechter verschenen, die de uitspraak acht dagen uitgesteld heeft.

RAMP VAN BERDITSCHIEFF. — 500 SLACHTOFFERS.

St-Petersburg, zondag, 14 januari. De reubnan van Berditschiff is in den nacht van zaterdag op zondag gedurende de vertooging, totaal door brand vernield.

Drie honderd personen hebben den dood in de vlammen gevonden.

Madrid, 13 januari.

In de provincie Murcie zijn herhaalde malen aardschokken waargenomen. Er is geene schade.

De inhoud der brieven gewisseld tusschen den paus Leo XIII en den Keizer van Duitschland blijft tot nog toe onbekend, doch al de dagbladen zijn eens om er een teeken in te zien, dat de vrede eindelijk voor goed zal gesloten worden.

De officieuze dagbladen laten het reeds hooren: zij geven eene heele reeks politieke redenen op, waarom het gouvernement zou verplicht zijn de geloofsvolgeling te eindigen. De bijzonderste is dat de Keizer van Rusland een akkoord met den Paus gesloten heeft en de Poolse gedeelten van Duitschland wel tot opstand zouden overvassen, moest hun dezelfde gunst geweeiger worden.

Die politieke reden is slechts een voorwendsel: de waarheid is dat die vervoeging tegende katholieken het land op zedelijke en stoffelijke wijze ten onder gebracht heeft en het nog tijd is dat beginselen van godsdienst opbouw aan de bevolking ingeplant worden.

Over het voorstel van den heer Lichnecht tot afschaffing van de wetten tegen het socialisme, is het dagorde gestemd geworden.